

NOVÉ SMĚRY V TECHNICE A TECHNOLOGII **USTÁJENÍ PRASAT**

Martínek, L.
AGE, s.r.o.

Ustájení prasat se dá v širším záběru charakterizovat:

- systémem technických prostředků přicházejících do kontaktu se zvířaty
ohrady
podlahy
krmítka
- Mikroklimatem stáje charakterizovaným kombinací
teploty ve stáji a její kolísání v průběhu dne
teploty v jednotlivých kotcích
rychlosti proudění vzduchu
obsahu škodlivin (NH₃, CO₂, H₂S)
vlhkosti

Současný stav v ČR.

U ustájení je třeba věnovat pozornost stavu podlah, systému odvodu kejdy a hrazení. Podlahy vesměs vyžadují výměnu roštových částí. Není nezbytně nutné rušit poloroštová stání porodních kotců. Jsou farmáři v Nizozemí kteří stále poloroštové podlahy upřednostňují a dosahují výborných výsledků v odstavu selat. Systémy hrazení obsahují mnoho otvorů a míst která se obtížně čistí.

Mikroklima je vesměs problémem všech starších stájí v ČR a představuje jednu z nejefektivnějších investic ve vztahu k pohodě a zdraví zvířat a následně i k technickým a ekonomickým výsledkům chovu.

Hlavní problémy starších stájí

- příliš malá kubatura stáje, dochází k výkyvům teploty a vlhkosti hlavně v zimním období

- přímý vstup venkovního vzduchu do stáje má za následek kondenzaci, vysokou rychlost proudění vzduchu a velké rozdíly teploty vzduchu ve stáji
- absence plynulého řízení výkonu ventilačního systému
- vzduchotechnická netěsnost jednotlivých sekcí dochází k proudění vzduchu mezi sekcemi a kejdovými kanály negativní vliv obsah amoniaku
- nedostatečná tepelná izolace stájí

Novými směry v pojetí tohoto vystoupení je naznačení cesty jak reagovat na soubor nových požadavků představovaných:

- tlakem na snižování nákladů na technologické vybavení stájí
- nutností vypořádat se s normami EU, jednotlivých států a odběratelů masa
- stále tvrdšími požadavky ze strany nových plemen prasat na klima a hygienu

Hlavním problémem současného stavu je neujasněnost a rozpornost jednotlivých závazných norem popisujících požadavky na ustájení. Obecné minimální požadavky dané normou EU jsou ve jednotlivých státech ještě různě modifikovány a přitvrzovány.

Na druhé straně jsou dodržovány v jednotlivých státech odlišně. Například v Itálii farmáře normy EU vůbec nezajímají. V Německu pouze u individuálního ustájení prasnic, porodní kotce se budují v rozporu s normou a takto by se dalo pokračovat.

Doporučení pro nově prováděné stavby je včas zjistit podle jakých norem bude realizace posuzována. Ze zkušenosti víme, že například SAPARD měl své vlastní tabulky pro hodnocení ustájení.

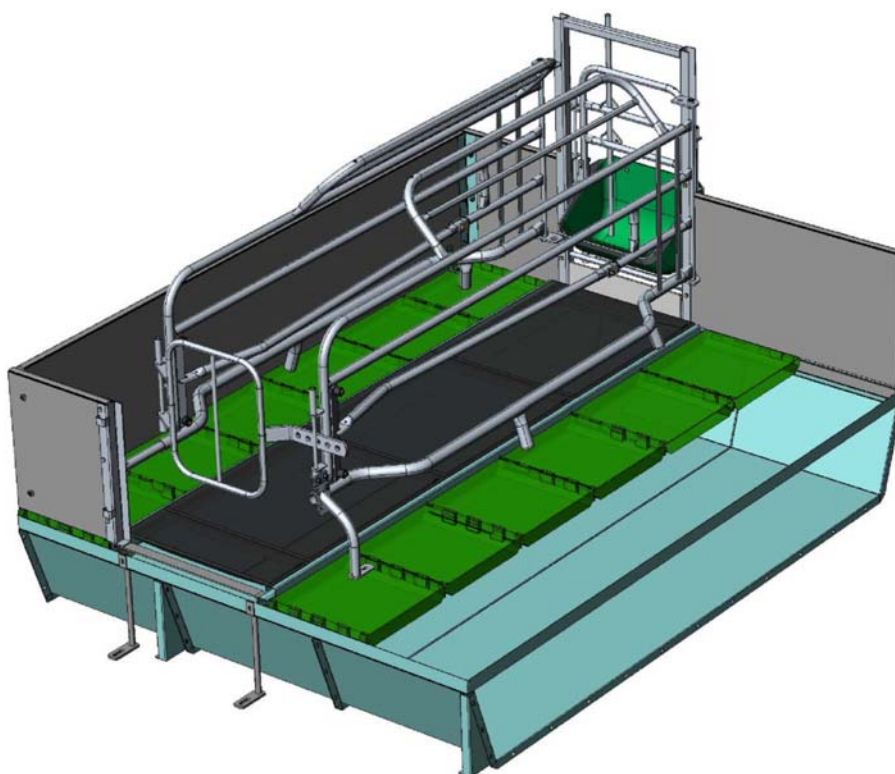
Snažíme se sledovat reakci výrobců ustájovacích systémů na tuto problematiku. Dá se konstatovat, že na každém současném systému lze díky různorodosti norem najít vždy nějaký detail, který neodpovídá všem požadavkům. Tento stav dostává výrobce a i chovatele do nepříjemné situace. Doufejme že ne nadlouho.

Dále uvádím některé nové příklady přístupu k řešení požadavků na ustájení.

Porodny a odchovny selat.

Častým požadavkem investorů je omezit stavební zásahy do podlah stávajících objektů. Řešením je dodávka vyvýšených kotců s podvěšenou převážně plastovou vanou. U tohoto systému se setkáváme s některými negativy. Ve stáji vznikají pod vanami prostory, které se obtížně čistí a desinfikují. Dochází k ohřívání dna vany na stájovou teplotu a vyššímu odpařování amoniaku. Vany je nutné zaplnit relativně velkým množstvím vody – větší množství kejdy.

Naše řešení spočívá ve vybudování kejdového kanálu klasického průřezu na stávající vyrovnanou podlahu.

Výhody tohoto systému spočívají především:

- Odpadají zásahy do stavebních konstrukcí stávající stáje. Nutné pouze zaústění odpadového potrubí do kanálu a vyrovnání podlahy.
- Nedojde k vytvoření žádných nepřístupných, obtížně čistitelných prostorů pod kanálem
- Jednoduchá desinfekce stáje
- Lehké čištění vnitřku kanálů díky použitému nerezovému materiálu.
- Velmi nízká konstrukce kanálu (350 mm u porodních kotců) nezabírá prostor stáje a nezhorší ventilační parametry stáje

Vypouštění probíhá po ukončení turnusu jako u klasických kanálů
Obdobně lze řešit ustájení selat.

Veškeré používané pastové ohrady jsou uzavřené. Oproti běžně používaným plastovým profilům je lze je efektivně čistit.

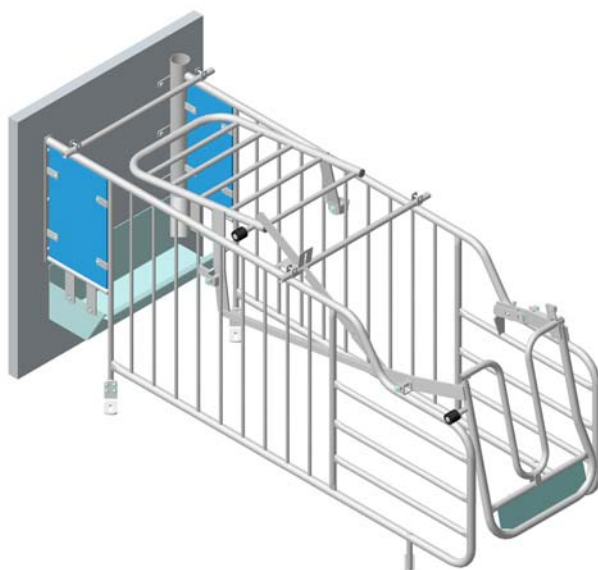
Jalové a březí prasnice.

V této kategorii je třeba zabezpečit pro prasnice možnost volného pohybu i místo pro nerušený odpočinek a přitom čistotu krmného koryta. Na základě požadavků našich odběratelů v Německu a Nizozemí jsme vyvinuly individuální box pro prasnice splňující uvedené požadavky.

Jedná se o automatický box pro prasnice BP 72

Tento individuální box pro prasnice je novým výsledkem vývojové činnosti specialistů firmy AGE. Jedná se o box s automatickými zadními dveřmi, které ovládá sama prasnice. Je to pouze rozhodnutí prasnice zda zůstane uvnitř boxu nebo vně ve společném prostoru. V jednom zařízení jsou kombinovány výhody dvou nejpoužívanějších systémů ustájení prasnic

Zapsán užitný vzor číslo 14008
Úřadu průmyslového vlastnictví ČR

Hlavní výhody:

- zadní automatická dvířka jsou blokována v obou polohách
- automatický systém zámku uzavře box právě v okamžiku kdy prasnice do boxu vstoupí
- mechanický zámek umožňuje uzavřít pouze vybrané boxy
- jednoduchá a masivní konstrukce
- splňuje požadavky na „welfare“ v chovu prasnic.

V oblasti mikroklimatu se s rostoucí produkční výkonností zvyšují nároky na výměnu vzduchu ve stájích

	Dosud doporučeno	nové požadavky
Kojící prasnice	250	450
Jalové a březí prasnice	200	220
Sele do 30 kg	35	45

Zabezpečení uvedených požadavků nebude problémem z hlediska výkonu systému ale v mnoha stájích mohou vzniknout problémy z hlediska kubatury objektu a počtu výměn vzduchu.

Stále větší popularitu získává systém podroštového větrání v porodnách a v odchovech selat. Tento systém dokonale zabezpečuje odvod amoniaku ze zóny selat.

Dalším požadavkem, který se pomalu objevuje je dokladování průběhu chovu. Jsou požadována data o průběhu teplot, výměny vzduchu, krmení atp. Tento požadavek řeší monitorovací systém AGE – monitor, který byl oceněn hlavní cenou na výstavě Techagro 2004.

Komplexní řešení ustájení prasat je cestou ke zlepšení technických i ekonomických výsledků v chovech. Přejme si aby i naše legislativa byla schopna jednoznačně formulovat

Kontaktní adresa:

AGE s.r.o.

517 71 České Meziříčí,

Tel.: 494 661237,

Fax: 494 661238,

e-mail: age@age.cz

[http:// www.age.cz](http://www.age.cz)